

Referat af årsmøde 2023

DET FALSTERSKE DIGELAG holdt 2023-årsmøde med valg til bestyrelsen søndag, den 18. juni 2023, kl. 10.00 på Højskolen Marielyst. 30 digeskatteydere mødte frem, og mødet blev afviklet på godt og vel 2 timer. Annoncering af årsmødet var sket her på hjemmesiden, på digelagets Facebook-side, i Folketidende, den 20. maj 2023 og Ugeavisen, den 23. maj 2023 samt på de kommunale pyloner i ugen op til mødet. Under billederne fra årsmødet findes referatet, som kan downloades, ligesom årsrapporten (regnskabet) og budgettet for det kommende år.

1. Valg af dirigent:

Tom Ahlqvist blev valgt uden modkandidater

2. Valg af to stemmetællere:

Hans Nielsen og Christian Thøgersen blev valgt uden modkandidater.

Dirigenten indledte med en konstatering af, at årsmødet var lovligt indkaldt i henhold til vedtægternes § 5, hvorefter han gav ordet til formanden.

3. Formandens beretning på bestyrelsens vegne:

Formanden indledte med en præsentation af bestyrelsesmedlemmerne, og gik herefter over til beretningen, som afspejler, at 2022 har været et år med stor aktivitet. Digelagets væsentligste aktiviteter har i lighed med tidligere år bestået af opsyn, vedligeholdelse og styrkelse af diget og de i vedtægternes § 1 nævnte digeanlæg.

Formanden fremhævede det gode samarbejde internt i bestyrelsen, hvor der foregår konstruktive diskussioner, men hvor også alle beslutninger er blevet truffet i enighed.

Formanden sagde videre:

Under dagsordenens pkt. 5 skal vi tage afsked med Jens Corneliussen, der har siddet i bestyrelsen i 12 år. Der er valg til 3 poster i bestyrelsen, nemlig en fritidshusejer i Gedesby sogn (Benny Ellekær genopstiller) + en fastboende i såvel Væggerløse som Idestrup sogn.

Til næste år vil hele bestyrelsen formentlig være på valg ved en generalforsamling, da dette årsmøde formodes at være det sidste, der afholdes efter de nugældende vedtægter.

Nye vedtægter

Der har gennem længere tid været et klart ønske om at få nye vedtægter. Bestyrelsen har formuleret et forslag til nye vedtægter, der demokratiserer styringen af digelaget fuldt ud, og fx gør årsmødet til en klassisk generalforsamling, der kan afsætte den samlede bestyrelse, om det måtte være et ønske, ligesom beretningen fremover vil skulle til afstemning blandt de fremmødte.

Referat af årsmøde 2023

Der har været en langvarig dialog med kommunen omkring udformningen af de nye vedtægter, men for nogle måneder siden blev der opnået enighed om ordlyden.

Alle burde på nuværende tidspunkt have modtaget besked i e-boks (medmindre man er fritaget for digital post) om høring i forbindelse med vedtagelsen af de nye vedtægter. Har man intet hørt fra kommunen, kan det hele findes på kommunens hjemmeside under fanen "høringer".

Spænder ingen ben, vil vi i 2024 kunne afholde en generalforsamling med nye vedtægter, og altså deraf følgende valg af en helt ny bestyrelse.

Sandfodring

Årets helt store projekt har været sandfodringen, som der har været taget tilløb til i flere år. Kort fortalt blev det efter højvandshændelser i 2017 og 2019 konstateret, at diget flere steder ikke havde den fornødne styrke. Klitten var for åben, og stranden for smal, hvilket først og fremmest gælder ved Gedesby og ved Elkenøre – og i mindre grad ud for Bøtøskoven.

Ifølge Kystdirektoratet, og de fleste eksperter i Danmark, var svaret på den udfordring en sandfodring. For at være helt sikre på, at det var den bedste løsning, blev der i efteråret 2021 afholdt en høring om problematikken, og her blev bestyrelsen overbevist om, at en sandfodring var det rigtige valg for at imødegå yderligere nedslidning.

Meningen var, at sandfodringen skulle have været påbegyndt primo 2022, men da vi var sent ude med at indhente tilbud, var prisen tilsvarende høj. Da situationen ikke var akut, blev det besluttet at vente med arbejdet til 2023, og der blev indgået en kontrakt med firmaet Rohde Nielsen om sandfodring – til en noget lavere pris end de første tilbud – i foråret 2023.

Som udgangspunkt for sandfodringen udarbejdede ingeniørfirmaet COWI et meget detaljeret projekt, hvorefter der skulle fodres over en strækning på ca. 2,5 km ved Gedesby og ved Elkenøre med i alt 70.000 kubikmeter sand.

Da vi selv kom dybere ned i materialet, stod det klart, at de 70.000 kubikmeter skulle spredes over så lange strækninger, at det slet ikke ville kunne ses efterfølgende; mængden var simpelthen for lille. COWI's beregninger var ganske enkelt for teoretiske i forhold til praksis.

Der endte således med at blive fodret 800 m ved Elkenøre og 600 m ved Gedesby, men resultatet ser lovende ud, og prisen landede på det aftalte, nemlig kr. 7,1 mio + moms, så i alt kr. 8,9 mio.

Referat af årsmøde 2023

Renovering af digekronen

I 2022 blev digekronen, efter mange års diskussioner, renoveret og belagt med en overflade af grus, som gør den brugbar og sikker at færdes på for både gående, løbende og cyklister.

Renoveringen blev afsluttet omkring årsmødet sidste år, og indviet med lidt festivitas med bl.a. deltagelse af borgmesteren.

Guldborgsund Kommune har afholdt alle udgifter til renoveringen, svarende til kr. 12 mio., og kommunen har også ansvaret for vedligeholdelse af digestien.

På anbefaling af Det Lollandske Digelag har vores digelag fra begyndelsen ment, at vi burde indgå en aftale med kommunen om, at det er digelaget, der står for vedligeholdelsen, mod at kommunen betaler digelaget for dette arbejde.

Det har taget en rum tid at få denne aftale på plads, men det er sket for nylig, hvilket betyder, at kommunen betaler digelaget kr. 128.100 om året for udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.

Samarbejdet med kommunen

Bortset fra, at det er en langsommelig affære at få ting igennem det kommunale system, har digelaget et godt og konstruktivt samarbejde med kommunen, såvel med det politiske niveau som med de embedsmænd, der bestrider de forskellige aktuelle poster.

Vi har en aftale med kommunen om, at der afholdes op til 2 dialogmøder om året. Der er blevet afholdt et møde i august 2022, og senest et møde, den 20. februar 2023. Det foregår i et forum, hvor vi kan komme med vores dagsorden, og hvor vi får vendt både mindre og større ting, som vi skal løse i et samarbejde. Møderne foregår i en god og åben tone, og der er stor imødekommenhed fra kommunens side i forhold til vores ønsker.

Fremadrettet anser formanden det for tilstrækkeligt med afholdelse af et enkelt møde om året.

Vegetationen på diget

Et af de nye, spændende tiltag i samarbejdet med kommunen handler om pleje af vegetationen på diget.

Diget er hjemsted for mange sjældne sommerfugle, og rummer faktisk den største samling af sommerfuglearter i Danmark, da der er registreret hele 46 forskellige sommerfugle på diget ud af de 66 arter, der findes i Danmark. Herudover er der et meget rigt fugleliv.

I samarbejde med kommunen er der udarbejdet en plejeplan for vegetationen på diget med henblik på at fremme biodiversiteten, og som hjælper os med at holde vegetationen ved lige på en måde, hvor vi både sikrer, at vegetationen ikke ødelægger digets styrke, og samtidig er et optimalt tilholdssted for sommerfugle og fugle.

Referat af årsmøde 2023

Med planen har vi også fået et tilskud fra kommunen på kr. 60.000 til indkøb af en solid klippemaskine, en såkaldt destroyer, som er ideel til bekæmpelse af især gyvel og hybenroser, der begge er invasive planter, som helt vil overtage diget, hvis de ikke holdes i ave.

Kommunen hyrede og betalte også et arbejdssjak af solide folk til i vinter at få fældet en række af de træer, som skulle fjernes.

Eablering af hegn

Kommunen har fået etableret et trådhegn langs katastrofevejen ved Bøtøskoven, hvilket vi længe har haft et ønske om.

Opsætning af hegnet tjener det formål, at besøgende bruger de etablerede adgangsveje, og dermed ikke slider unødigt på digekronen.

Beredskabsplanen

Af andre større ting har vi brugt en del tid på at få revideret og opdateret beredskabsplanen for de situationer, hvor en storm kan true diget.

Det er primært Aksel Lindhardt i bestyrelsen, der har stået for dette arbejde, som har resulteret i, at der nu foreligger en operationel brugbar plan for, hvem der gør hvad, hvis havet pludselig viser tænder.

For ganske nylig er planen blevet gennemgået med politi og beredskab for at sikre, at den spiller sammen med den indsats, som andre instanser skal udføre. Vi planlægger, at teste planen med en øvelse i løbet af efteråret eller til næste forår.

Digesyn i efteråret og i maj måned

Forårets digesyn blev aflyst af Kystdirektoratet og er flyttet til den 26. september 2023. Herefter vil der fremadrettet alene blive udført ét årligt digesyn.

Stormflodsmarkeringen

Digelaget deltog i flere markeringer af 150-året for stormfloden i 1872 på selve stormflodsdagen, nemlig den 13. november 2022.

Der var bl.a. et vældig stemningsfuldt fakkeloptog fra det gamle mindesmærke ved Hotel Nørrevang til stranden ved nedgangen fra Torvet, hvor der er blevet opsat en ny stormflodssøjle. Afsløring af søjlen blev foretaget af borgmester Simon Hansen. Der er opsat et tilsvarende mindesmærke mod syd ved Dillet i Gedesby. Vi deltog også i en mindegudstjeneste som blev afholdt i Væggerløse Kirke om formiddagen.

Sammenslutningen af digelag

Vi er gået sammen med en række andre digelag for at forsøge at danne en egentlig sammenslutning af digelag, som kan tale på alle digelags vegne overfor det politiske system på Christiansborg. Det er Mogens Mika, der deltager i den pågældende arbejdsgruppe.

Referat af årsmøde 2023

I første omgang er alene 6 digelag (ud af 165 mulige) med i initiativet, så der er formentlig lang vej til en egentlig digelagsforening. Både Det Lollandske Digelag og vi er med, og vi er begge blandt de store digelag i Danmark. Mange af de øvrige digelag har kun små diger og få medlemmer.

Vores deltagelse sker bl.a. fordi alt tyder på, at der fremadrettet skal bruges store summer på kystsikring mange steder, og at staten bør bidrage med betydeligt flere penge, end det er tilfældet i dag. Vi er heldigvis ikke udpeget som højrisikoområde, men det betyder samtidig, at vi ikke kan hente penge nogen steder til fx en ny gang sandfodring.

Maskinhus og salg af jordstykke

Planerne, som på et tidspunkt spøjte, om opførelse af en ny maskinhal, er definitivt skrinlagt.

Thomas Bo Poulsen er godt i gang med at rydde grundigt op/ud i maskinhuset, hvorved der skabes den fornødne plads til traktor og maskiner, og vi kan undgå at skulle bygge nyt. Maskinhuset er dog ikke af nyere dato, derfor har vi valgt at bruge penge på to nye porte, som letter dagligdagen gevaldige for brugerne af maskiner og maskinhus.

Med beslutningen om at blive i maskinhuset har vi også fået afsluttet en ejendomssag, der har kørt i årevis. Det handler om en lille stump jord på 393 m² midt på marken ved siden af maskinhuset, og som digelaget af historiske årsager har været noteret som ejer af. Digelaget har intet at bruge det lille jordlod til, og derfor blev det ultimo november 2022 besluttet at afhænde det til den landmand, som ejer jorden, der omslutter parcellen.

Hermed sluttede formandens beretning, og der var mulighed for at komme med spørgsmål og kommentarer hertil.

Overordnet for de stillede spørgsmål gælder, at svarene herpå, for en stor dels vedkommende, fremgår af referatet ovenfor. Det gør sig for økonomiens vedkommende gældende, fordi formanden præsenterede sin beretning, forinden kassereren gennemgik regnskab og budget. Herudover har referenten gjort sig umage for at tydeliggøre formandens budskab i beretningen på skrift. Derfor er der alene knyttet særskilte kommentarer til de nedenfor oplyste spørgsmål.

Spørgsmål til beretningen:

Gyrithe Freisleben spurgte til prisen på sandfodringen, og om alternativer hertil.

Formanden fortalte om henholdsvis blød kystsikring (sandfodring) og hård kystsikring (befæstninger/høfder) og om fordelene og forskellene på de to typer.

I forlængelse af punktet "sandfodring" ovenfor, kan det tilføjes, at anbefalingen fra 9 ud af 10 fagfolk har været en sandfodring til vores behov, hvilket der selvfølgelig er blevet lyttet til. Endvidere har økonomien spillet en helt afgørende rolle i valget. En kystsikring med eksempelvis høfder ville digelaget på ingen måde have kunne honorere.

Referat af årsmøde 2023

Peter Krog spurgte til samarbejdet med kommunen og til fordelene ved de nye vedtægter.

Vibeke Blyt ville gerne vide, om der var mandat til at lade digeskatten stige. Som det er i nu, fastsætter bestyrelsen egenrådigt bidraget til digelaget. Når de nye vedtægter forhåbentlig bliver vedtaget, og der derfor fremover vil blive afholdt generalforsamlinger (og ikke årsmøder), vil det være i det forum, at digebidraget vil blive fastsat.

Gitte Højsgaard spurgte, hvorvidt alle er lige godt sikret efter sandfordringen, når den kun er foretaget specifikke steder.

Formanden forklarede, at der naturligvis er blevet sandfodret der, hvor udfordringerne har været størst, og at der hele tiden er opmærksom på, hvorledes havets indvirkning på klitten udvikler sig. Resultatet af den foretagne sandfodring tegner foreløbig rigtig godt, og formanden forsikrede, at vi alle kan føle os trygge bag diget.

Ved en eventuel kommende sandfodring vil denne sandsynligvis blive påbegyndt ved Havlykke. Mod syd strækker diget sig til Birkemose, og digelaget har dermed ikke noget at gøre med området ved Gedser.

Tommy Ritter spurgte til de faktiske udgifter til etablering af badebroen.

Formanden oplyste, at det suverænt er kommunen, der har betalt for etablering af badebroen og som også dækker service, vedligeholdelse samt op- og nedtagning. (omsætning i uge 18-20 og nedtagning i uge 37-39).

Vibeke Blyt ønskede at få forklaret begrebet "periodeafgrænsninger".

Kassereren forklarede, at det er flytning af poster ved overlappning.

I forbindelse med omtalen om indkøb af en ny traktor spurgte **Peter Krog** til muligheden for et muligt samarbejde med fx golfklubben om opbevaring og udnyttelse af maskinkraften som helhed.

Formanden sagde, at et samarbejde med golfklubben ikke har været overvejet, hvorimod digelaget har et samarbejde med pumpelaget. Digelagets materiel skal kunne matche beredskabsplanen, og vi finder selv, at der sker en meget rationel udnyttelse af maskinparken.

Lennart Dahlrot foreslog et samarbejde med Det Lollandske Digelag om fx destroyeren.

Formanden oplyste, at digelaget har en god dialog med lollikkerne, men at et reelt samarbejde omkring udnyttelse af maskinkraften ikke er en mulighed alene på grund af afstanden på 65 km mellem de to lokaliteter.

Desuden er det lollandske dige af en helt anden beskaffenhed end vores, og har dermed et helt andet behov for pleje, end det er tilfældet på Sydfalster.

Referat af årsmøde 2023

Diget på Lolland består alene af et dige afgrænset af en bred kant af store sten ud til Østersøen, og har heller ingen bagvedliggende klit.

Tom Ahlqvist bemærkede, at der ses mange muldvarpeskud på diget og spurgte til, om der bliver gjort noget for også at bekæmpe de små pelsdyr.

Digeopsynsmanden oplyste, at der sker bekæmpelse med sakse.

4. Orientering om regnskab og budget ved kassereren

Cyrid Jørgensen gennemgik såvel regnskab som budget indgående

Årets resultat for 2022 udviser et overskud på kr. 512.134, en forbedring på kr. 178.179 i forhold til 2021.

Forbedringen af overskuddet er bl.a. et resultat af, at årsmødet i 2022 blev afviklet uden ekstraordinære store omkostninger som det skete i 2020 og 2021, da der var stor uro i medlemskredsen omkring bestyrelsens ledelse af digelaget.

Digelagets øvrige udgifter ligger i det store og hele på niveau med de forrige år, og heldigvis har årets store stigninger på energi ikke haft den store betydning i digelagets drift.

Digelaget har i årets løb modtaget kr. 130.000 i donationer.

- Kr. 60.000 fra Guldborgsund Kommune til indkøb af en Spearhead Destroyer, et klippeaggregat til bekæmpelse af invasive arter.
- Kr. 50.000 fra Guldborgsund Kommunes pulje "små hurtige successer" til opsætning af bord/bænkesæt 5 steder langs digekronen.
- Kr. 20.000 fra en nedlagt fond.

Egenkapitalen ved årets udgang udgør kr. 10.042.612, som dog blev spist af den sandfodring, der blev gennemført i foråret 2023 på udvalgte dele af kysten foran diget.

For igen at have tilstrækkelig kapital til betaling af eventuel fremtidige sandfodringer, eller håndtering af katastrofesituationer, fik digelagets bestyrelse på årsmødet i 2022 derfor opbakning af de fremmødte til de næste 5 år at opkræve et ekstraordinært bidrag på kr. 200 pr. medlem.

Under gennemgangen af budgettet for 2024 henledte kassereren specielt opmærksomheden på punktet "engangsposter", som dækker over udgifterne til en ny traktor og en ny slåmaskine. Der er afsat kr. 960.000 til udskiftning af disse maskiner; penge som digelaget ikke umiddelbart vil kunne nå at spare op, efter at den store udgift til sandfodring er blevet trukket på kontoen.

Udskiftning i maskinparken vil formentlig finde sted i 2024.

Referat af årsmøde 2023

Bestyrelsen har derfor i enighed besluttet at hæve bidraget fra 40 øre pr. part til 60 øre pr. part.

Partsbidraget er en gammel beregningsmetode, der er anvendt til fordeling af områdets udgifter. Et sommerhus har som udgangspunkt 380 parter. Afregnet med yderligere 20 øre pr. part, svarer dette til en forhøjelse af partsbidraget med kr. 76 excl. moms.

Til orientering kan det tilføjes, at digelagets beskyttelsesområde den 31. august 2022 omfattede i alt 8.016 ejendomme med sammenlagt 3.338.288 antal parter. Bidraget fra medlemmerne har i årets løb, i lighed med de foregående mange år, udgjort kr. 1,3 mio. Herfra kommer 95,5% af bidraget fra husejerne (helårsboliger, sommerhuse og butikker) i området, medens landbrugsvirksomheder bidrager med 4,5%, svarende til kr. 58.500.

Der er også i år brugt penge på at købe en ny bil til brug for digeopsynsmandens arbejde.

Kassereren tilføjede, at de interne revisorer den 23. januar 2023 havde gennemgået regnskabet og foretaget stikprøvekontrol blandt bilagene, uden at dette havde givet anledning til bemærkninger.

Spørgsmål til regnskab og budget:

Lennart Dahlrot spurgte, hvorvidt fastboende/helårshuse indgår i partsfordelingen på lige fod med fritidsboligerne, hvilket kassereren kunne bekræfte.

Freddie Krighaar bemærkede, at udgifterne til sandfordring ikke fremgår i resultatopgørelsen i regnskabet og ej heller i budgettet.

Kassereren svarede, at udgifterne til sandfordring ikke er med i 2022-regnskabet, da udgiften først er afholdt i 2023. Udgifterne vil således fremgå af regnskabet for 2023.

Cyrild Jørgensen erkendte, at udgifterne til sandfordring burde have fremgået af budgettet for 2023, men at der var sket en mundtlig orientering af de fremmødte på årsmødet i 2022.

5. Valg af tre bestyrelsesmedlemmer

1 medlem vælges blandt sommerhusgrundejerne i Gedesby sogn, og som ikke må have folkeregisteradresse i huset. Benny Ellekær har siddet på posten de sidste 4 år og erklærede sig villig til genvalg.

Da ingen andre meldte sit kandidatur, blev Benny Ellekær blev genvalgt med akklamation.

1 medlem vælges blandt de fastboende i Væggerløse sogn. De sidste 12 år har Jens Corneliussen siddet på posten og han ønskede ikke genvalg. Bestyrelsen opstillede i stedet Henning Mussegaard, Falkevænget 8, til posten.

Referat af årsmøde 2023

Henning Mussegaard præsenterede sig selv, og da ingen andre meldte dit kandidatur, blev han valgt med akklamation.

1 medlem vælges blandt de fastboende i Idestrup sogn. Posten har det seneste år været ubesat og da ingen blandt de fremmødte ønskede at opstille, forbliver posten ubesat.

6. Valg af revisor

Kaj Frede Jørgensen er villig til genvalg, og blev valgt uden modkandidater.

Den anden revisorpost besættes af Preben Thousig Møller.

7. Indkomne forslag

Der var ikke indkommet forslag

8. Eventuelt

Cyrild Jørgensen bad afslutningsvis om at få ordet, idet han på bestyrelsens vegne ønskede at takke:

Jens Corneliussen for hans bestyrelsesarbejde gennem de seneste 12 år. Jens blev begavet med et gavekort til Mertz + en vingave.

Kassereren overrakte også de to revisorer et par flasker vin med tak for deres indsats, ligesom han takkede dirigenten for hvervet, og kvitterede også her med et par flasker vin.

Ingrid Dahlrot fik årsmødets sidste ord, idet hun følte behov for at udtrykke sin tilfredshed med kassererens gode og forståelig gennemgang af såvel regnskab som budget.

Årsmødet sluttede kl. 12.20

Referent, Hanne Lohse

Læst og godkendt af årsmødets dirigent

Tom Ahlqvist